

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal
postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Den Haag
16 februari 2005

Ons kenmerk
PO/B&B/05/5788

Uw brief van
27 januari 2005

Uw kenmerk
2040506930

Onderwerp
vragen van het lid Balemans

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Balemans van uw Kamer over de methoden voor godsdienstonderwijs op islamitische scholen.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Maria J.A. van der Hoeven)

Antwoord op de schriftelijke vragen van het lid Balemans (VVD) van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *de methoden voor godsdienstlessen op islamitische scholen*. (Ingezonden 26 januari 2005)

1.
Heeft u kennisgenomen van het artikel 'Islamschool te laat met lesplan religie'? 1)

Ja.

2.
Klopt het dat zoals in genoemd artikel wordt gesteld, de door u gedane toezegging om een lesmethode te laten ontwikkelen voor het godsdienstonderwijs op islamitische scholen 2), tot op heden niet is nagekomen? Waarom is de methode die in 2003 klaar zou zijn voor gebruik, nu, in januari 2005, nog niet beschikbaar? Op welke termijn kan de methode door de scholen in gebruik genomen worden?

De ontwikkeling van een doorlopende lesmethode voor de groepen 1 tot en met 8 van basisscholen op islamitische grondslag en van openbare scholen waar de mogelijkheid wordt geboden tot het volgen van islamitisch godsdienstonderwijs, is inderdaad nog niet gereed. De ontwikkeling van de methode, die in handen is van een samenwerkingsverband van de ISBO en de SLO, kost meer tijd dan was voorzien. Overigens was de aanvankelijke planning er op gericht dat de methode rond 1 januari 2005 klaar zou zijn en niet, zoals in het betreffende artikel wordt vermeld, in 2003. Desondanks is er nog altijd sprake van een vertraging.

Dit is volgens de genoemde samenwerkingpartners vooral toe te schrijven aan het feit dat:

1. het aantal geschikte auteurs beperkt is;
2. teneinde een breed draagvlak te verkrijgen voor de lesmethode binnen het islamitisch onderwijs ervoor gekozen is om alle betrokkenen (zoals bestuurders, godsdienstdocenten en schoolleiders) direct te betrekken bij de formulering en vaststelling van de gemeenschappelijke uitgangspunten voor de ontwikkeling van de methode. Dit proces heeft meer tijd gevergd dan aanvankelijk was geschat.

Deze uitgangspunten zijn inmiddels vastgelegd in het 'Basisdocument Islamitisch godsdienstonderwijs'. Op basis daarvan zijn doelstellingen en leerlijnen ontwikkeld die naar verwachting dit voorjaar worden vastgesteld. Parallel daaraan is het lesmateriaal voor de groepen 1 en 2, dat bestaat uit 40 lessen, ontwikkeld en in concept gereed. Vaststelling daarvan is eveneens dit voorjaar voorzien. Op dit moment werken de ISBO en de SLO aan het lesmateriaal voor de groepen 3 tot en met 8. Hun verwachting is dat dit lesmateriaal voor 1 januari 2006 gereed komt.

3.
Heeft de onderwijsinspectie destijds, in het rapport "Islamitische scholen en sociale cohesie" 3) tevens geconstateerd dat het godsdienstonderwijs op islamitische scholen vaak door een onbevoegd docent wordt gegeven? Kunt u aangeven hoeveel docenten nu onbevoegd de godsdienstlessen binnen het islamitisch onderwijs verzorgen?

Voor leraren godsdienst- of levensbeschouwelijk onderwijs bestonden destijds geen eisen van bevoegdheid en bekwaamheid. De inspectie heeft dit dus ook niet geconstateerd en vanwege het ontbreken van dergelijke eisen uiteraard ook niet kunnen vaststellen hoeveel docenten onbevoegd zijn. Afgezien daarvan heeft de inspectie in genoemd rapport en in het vervolgrapport 'Islamitische scholen nader onderzocht' (oktober 2003, § 5.4) gesignaleerd dat in het algemeen de pedagogisch-didactische kwaliteit van de godsdienstlessen op islamitische scholen achterblijft bij de rest van het onderwijs. Daarbij werd wel een verband gelegd met het ontbreken van eisen van bevoegdheid en bekwaamheid. Door de Wet beroepen in het onderwijs zullen dergelijke eisen straks wel aan leraren godsdienstonderwijs en levensbeschouwelijk onderwijs worden gesteld. Nadat deze eisen zijn vastgesteld zullen deze worden betrokken in het toezicht door de inspectie.

4

Heeft u nieuwe gegevens van de onderwijsinspectie voorhanden over de kwaliteit van het godsdienstonderwijs op islamitische scholen, ook van de scholen die sinds het verschijnen van het rapport "Islamitische scholen en sociale cohesie" zijn opgericht?

Naar aanleiding van een toezegging aan de Tweede Kamer heeft de inspecteur-generaal van het onderwijs bij brief van 17 april 2003 alle scholen geïnformeerd over de handelwijze van de inspectie ten aanzien van het godsdienstonderwijs op bijzondere scholen. In lijn met wat daarover door mij destijds naar voren is gebracht, is daarbij sprake van een terughoudende opstelling omdat het godsdienstonderwijs een cruciaal onderdeel is van de wijze waarop de school inhoud geeft aan haar identiteit en daarmee aan de onderwijsvrijheid. Deze opstelling leidt ertoe dat de inspectie het godsdienstonderwijs alleen nader onder de loep neemt wanneer daartoe aanleiding is. Als onderdeel van het reguliere toezicht bekijkt de inspectie wel standaard wat er in het schoolplan en de schoolgids staat over godsdienstonderwijs.

Vanaf 2003 wordt het toezicht op deze wijze uitgevoerd. Dit heeft niet geleid niet tot een wezenlijk andere beoordeling, noch tot nieuwe inzichten ten opzichte van wat daarover is verwoord is in de genoemde inspectierapportages uit 2002 en 2003.

- 1) Trouw, 20 januari jl.
- 2) DCW0200837, 25 oktober 2002
- 3) Rapport van de Inspectie voor het onderwijs, oktober 2002, www.minocw.nl